

Autor: Manuel Ochsenreiter

31. srpna nařídil Bílý dům Rusku vyklidit do dvou dnů konzulát v San Francisku a další dvě diplomatická zařízení ve Washingtonu a New Yorku. Liberálové jsou nadšení, že dva muži, které nenávidí ze všeho nejvíc – Putin a Trump – se namísto dekonstrukce liberálního světového řádu věnují vzájemným půtkám. Co se ale skutečně děje ve Washingtonu?

Pro amatérské západní analytiky a stratégy nastaly zlaté časy. Nespočet lidí na sociálních sítích a nejrůznějších komentátorů a novinářů produkuje stohy textů – ve skutečnosti by se však jejich obsah dal shrnout jediným německým výrazem: „Schadenfreude“, tedy škodolibost.

Co se stalo? Podle všeho dochází k vyhocení diplomatických třenic mezi Washingtonem a Moskvou. V srpnu ruská vláda vyzvala Američany, aby omezili velikost své diplomatické mise v Rusku na 755 lidí. Ruský prezident Vladimir Putin to označil za vyrovnání počtů amerického sboru v Rusku s tím ruským v USA.

Reakce Washingtonu: Rusové, kteří chtějí do Spojených států, si musejí počkat podstatně déle na víza, o něž lze navíc nově žádat jen v Moskvě. Poslední srpnový den nařídily americké úřady Rusku uzavřít jeho konzulát v San Francisku a kanceláře ve Washingtonu a New Yorku. Tím pádem mají Rusko i USA po třech konzulátech, Moskva dostala na splnění 48hodinovou lhůtu a musela prodat své prostory.

Nápadně to připomíná scénář „studená válka, díl druhý“. Z čeho že se to ale tolik amerických a evropských liberálů tak raduje?

Odpověď je nasnadě. Americký prezident podle nich nějakým způsobem „zradil“ svého ruského protějška Vladimíra Putina. Západní liberální narativ zní: Rusko se vměšovalo do amerických prezidentských voleb v roce 2016, v nichž Moskva podporovala Donalda Trumpa proti Hillary Clintonové. Putin s Trumpem počítal coby s budoucím spojencem, zatímco Clintonová je známá jako protiruská politička. A Trump teď Putinovi vrazil dýku do zad. 2:0 pro západní liberály – dva nejvíce nenávidění prezidenti Trump a Putin se vrhají jeden druhému po krku, namísto společného postupu proti globální liberální hegemonii

Podle této logiky je každý konflikt Washingtonu s Moskvou malým vítězstvím západních liberálů.

Jak dalece se však tento narativ potkává s realitou? Jak tomu u liberálů často bývá, spíše okrajově. O ruském ovlivňování amerických voleb neexistuje žádný důkaz. Jistě, éterem obíhá spousta mýtů, ale to je také všechno: mýty. Nadšení mnoha Rusů na sociálních sítích ještě není důkazem vměšování do amerických voleb, jedná se o obyčejné vyjádření radosti nad Trumpovou kampaní a vítězstvím. Nic víc.

Ruská vláda možná skutečně vyhlížela Trumpovo prezidentství s nadějí. Rusko nijak nereagovalo na vyhoštění 35 ruských diplomatů a zabavení dvou objektů, které patřily ruskému státu (jeden na Long Islandu a další v Chesapeake Bay v Marylandu) Barackem Obamou na sklonku jeho vlády 29. prosince 2016 – namísto toho pozval Putin děti 35 amerických diplomatů na Vánoce do Kremli.

Důkazem vměšování nejsou ani naděje Ruska na zlepšení vztahů – kdyby tomu tak bylo, provinila by se jím většina evropských vlád, které před volbami skoro každý den vyjadřovaly naději, že Hillary Clintonová porazí Donalda Trumpa: Německé noviny vydávaly jeden článek za druhým, v němž poučovaly Američany, koho mají volit. Vměšovaly se tedy do amerických záležitostí? Samozřejmě nikoliv, to by bylo absurdní a hloupé. Politická stupidita je však zakódována do genetické výbavy západního liberalismu, těžko mu ji tedy dávat za vinu.

A co se děje ve Washingtonu? Proč Trump neplní své předvolební sliby? Kdyby se jimi řídil, způsobilo by to revoluční obrat v americké zahraniční politice. Trump slíbil neeskalovat vojenskou účast v Sýrii, spolupráci s Ruskem ve válce proti islámskému terorismu a respekt k nezávislosti dalších zemí – tedy pravý opak zažitě americké praxe, kde se již mluví o „vnitřní světové politice“ tam, kde se ve skutečnosti jedná o zahraniční politiku.

Nedlouho po jeho příchodu do Bílého domu ale čekala tyto naděje tvrdá konfrontace s realitou: Trump několikrát zaútočil v Sýrii, jeho vyslankyně v OSN Nikki Hayleová se ukázala být neokonzervativcem nejhrubšího zrna, když vyhrožovala a slovně napadla více zemí, než kolik jich John McCain vůbec dokáže vyslovit. Za své výroky během červencové oficiální návštěvy libanonského premiéra Saada Harírího ve Washingtonu by si pak Trump zasloužil cenu za vynikající počin na poli politické komedie. Posudte sami: „Libanon stojí v první linii boje proti ISIS, al-Káidě a Hizballáhu“.

Hizballáh ale ve skutečnosti válčí proti Islámskému státu jako oficiální spojenec syrské armády, takže Libanon nebojuje s Hizballáhem, ale právě naopak: Hizballáh je partnerem libanonské vlády a jednou z příčin, proč se syrská válka už dávno nerozšířila i do Libanonu.

Hizballáh však zůstává na americkém seznamu „teroristických organizací“ a američtí zákonodárci volají po zpřísnění sankcí proti této šíitské skupině – ty by automaticky zasáhly i Libanon.

Lidé na vysokých místech v Bejrútu vyjádřili obavy, že americké snahy rozšířit sankce proti

Hizballáhu by mohly kvůli rozsáhlému vlivu skupiny v zemi poškodit tamější finanční sektor. Hizballáh má své zástupce v libanonském parlamentu i vládě. Současně chce však Trump navýšit podporu Libanonu. Jak by to vlastně mělo celé fungovat? Jak rozseknout tento gordický uzel?

Trumpovi příznivci omlouvají všechny jeho omyly a nedodržování slibů jako na běžícím páse odkazy na tak zvaný „deep state“ (stát ve státě). 1] Jejich narativ zní asi nějak takto: Chtěl by, ale nemůže. Je v obležení liberálních nepřátel, kteří ho ovlivňují, manipulují jím a kontrolují jeho kroky. Chtěl by se stáhnout ze Sýrie, navázat dobré vztahy s Ruskem a držet se dál od cizích konfliktů v zemích jako Venezuela – ale nemůže. Může za to liberální bažina plná zla!

Jde však o podobně pomýlený výklad dění, jako tomu je u liberálů s jejich posedlostí ruským vměšováním do amerických voleb. Prostá pravda totiž zní, že Trumpův tábor zcela selhal při přípravách k převzetí moci, když si nepřipravili půdu pro uskutečnění svých zahraničněpolitických plánů. Hodně se toho sice namluvilo o „liberální bažině“, ale k jejímu přesnému vymezení a vysušení nedošlo. Člověk nemusí být zrovna génius, aby věděl, že pavoučí síť lobbystických organizací ve Washingtonu by v okamžiku, kdy by Trump skutečně začal jednat v duchu svých zahraničněpolitických slibů, popadla zuřivost. Opravdu šokující tak na Trumpově vládě není ani tak její neohrabanost, jako spíš dětinská naivita jeho příznivců – a ostudné mlčení jeho kdysi nejhlasitějších stoupenců.

Takzvaný „stát ve státě“ není nějaké metafyzické neporazitelné monstrum, ale silný a vlivný soubor lobbyistů, nevládních organizací, think-tanků, podnikatelů a politiků ochotných bránit své zájmy až do posledního dechu. Chce-li někdo skutečně zlomit jejich moc, nadšené rozesílání memů se žabáky a tirády proti liberálům ani zdaleka nestačí.

Trumpovo prezidentství nepřijde nazmar, pokud se budou odpůrci transatlantismu ochotní poučit z rozboru jeho omylů a nezdarů. Na změnu směřování velké země jeden člověk nestačí a k „vysušení bažiny“ je třeba víc než pouhé nadšení – konkrétně ohromné množství lidí ochotných a schopných nahradit kolektivní entitu známou jako „stát ve státě“ – a vůdce dost silný a smělý na to, aby tuto politickou čistku elit skutečně provedl.

Evropané by tak dění ve Washingtonu měli sledovat velice pozorně, jinak totiž liberální „Schadenfreude“ jen tak neskončí.

Poznámka:

1] „Deep state“, „stát ve státě“, „permanentní vláda“ – volně: vlivná složka, nepodlehající oficiálním institucím – viz úvaha Johna Robba *Past Červené královny*. Termín „permanentní vláda“ se dá rovněž označit výrazem *manažerský stát*, který charakterizovali Samuel T. Francis a Paul Gottfried jako „nepřerušovanou vládu, bez ohledu na to, která strana má parlamentní většinu“. Její „moc nezáleží na volebních výsledcích“. Více Cassandra Goldman *The Permanent Government*, A letter to the Times 20. října 2009.

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

Úvaha Manuela Ochsenařera Washington: The Staggering Giant vyšla na stránkách Free West Media 12. zářř 2017.